

«Værfaste» politikere førte til ulovlig fattet vedtak: – Et soleklart brudd

Kommunal rapport 02.05.2025

Grunnet polart lavtrykk og utfordrende vær deltok tre posisjonspolitikere i Gamvik digitalt på kommunestyremøtet. Statsforvalteren konkluderer med at det er et brudd på kommuneloven.

Kortversjon

- Gamvik kommunestyre skulle ha møte, men det var utfordrende værforhold.
- Noen representanter deltok digitalt på grunn av polart lavtrykk.
- Statsforvalteren konkluderte med at dette brøt kommuneloven.
- Vedtaket om administrativ organisering ble erklært ugyldig.
- Kommuneloven tillater ikke digital deltakelse i fysiske møter.

Oppsummeringen er generert av Labrador AI, og kvalitetssikret av en journalist.

«Det er ikke anledning for representanter til å delta i et møte som ikke er innkalt til som fjernmøte. Med andre ord er det ikke anledning for representanter til å delta digitalt i et møte som er innkalt som et fysisk møte», skriver Statsforvalteren i Troms og Finnmark i sin behandling av lovlighetskontroll fra Gamvik SV.

Polart lavtrykk

Under kommunestyremøtet i Gamvik før jul i fjor var det utfordrende vær.

Ordfører Ragnhild Vassvik hadde innkalt til fysisk møte i Mehamn, men hadde i en tilleggsinnkalling skrevet en merknad:

«Obs/merknad: Grunnet melding om utfordrende vær med polart lavtrykk, vil det som en nødløsning legges opp til mulighet for deltakelse via Teams.».

Ba om lovlighetskontroll

Av kommunestyrets 13 representanter deltok tre av posisjonspartiet Aps representanter på møtet digitalt.

To av sakene i kommunestyremøtet endte med at posisjonspartiene fikk et flertall på 7 mot 6 i voteringen. De sakene dreide seg om tilsetting av kommunedirektør og administrativ organisering.

Gamvik SV ba om lovlighetskontroll.

«Med henvisning til kommunelov og eget reglement for politiske møter kan ikke Gamvik SV se at det kan være tillatt med digital deltakelse i Teams for representanter til et kommunestyremøte som er innkalt til fysisk deltakelse», står det i klagen til SV-politikerne. I klagen vises det til at de tre representantene som deltok digitalt, kan ha påvirket flertallet i vedtakene som ble fattet.

Gjelder én sak

Flertallet i kommunestyret avsto lovlighetsklagen i slutten av februar, og klagen ble sendt videre til Statsforvalteren.

I sin behandling av saken viser Statsforvalteren til at to av sakene ble fattet med knappest mulig flertall, men peker på at kommuneloven ikke åpner for lovlighetskontroll av saken om tilsetting av kommunedirektør.

«Statsforvalteren legger etter dette til grunn at kravet om lovlighetskontroll retter seg mot kommunestyrets vedtak i sak om administrativ organisering», skriver Statsforvalteren.

«Ikke fysisk møte»

Statsforvalteren viser videre til at Kommunal- og distriktsdepartementet har foretatt en tolkningsuttalelse i 2020 i en lignende sak fra Asker kommune, der spørsmålet var om det gis adgang for en kombinasjon av fysisk møte og fjernmøte.

«Departementet legger til grunn at folkevalgte organer enten må holde fysisk møte eller fjernmøte», skriver departementet i sin uttalelse.

Det pekes videre på at det åpnes for at enkelte representanter kan delta digitalt, mens resten av organets medlemmer sitter fysisk samlet i et møtelokale.

«Når kommunen velger denne løsningen er det imidlertid ikke et alminnelig fysisk møte i kommunelovens forstand, men et fjernmøte», konkluderer departementet.

Opphevet vedtak

Statsforvalteren i Troms og Finnmark viser til at så lenge det er innkalt til ordinært fysisk møte, gir ikke kommuneloven adgang til å la noen representanter delta på digitale plattformer.

«At det ble gitt anledning for tre av kommunestyrets medlemmer til å delta digitalt er derfor å anse som en saksbehandlingsfeil», skriver Statsforvalteren.

Det vises videre til at saksbehandlingsfeilen kan ha fått betydning for utfallet av saken om administrativ organisering.

«Slik Statsforvalteren vurderer det, kan det ikke utelukkes at utfallet kunne ha blitt et annet i sak 113/24 dersom de tre kommunestyrerepresentantene ikke hadde deltatt», skriver Statsforvalteren.

Vedtaket i saken om kommunens administrative organisering blir dermed erklært som ugyldig og opphevet.

Viktig med klarhet

Alf Normann Hansen (SV) viser til at det polare lavtrykket ikke var verre på møtedagen før jul enn at det var mulig å ta seg fram til møtelokalene i Mehamn.

To av våre representanter reiste til kommunestyremøtet fra tettstedet Gamvik, hvor to av Aps representanter satt værfaste. Så det var ikke umulig å komme seg til møtelokalene i Mehamn, sier Hansen.

Han er fornøyd med Statsforvalterens vedtak i saken.

Vi mente at den digitale deltakelsen var et soleklart brudd på kommuneloven, og det er derfor viktig å få klarhet i hvordan møteprinsippene skal forstås. Dette kan også være viktig for flere andre kommuner å få kjennskap til, sier Hansen.

Hva skjer nå med saken om administrativ organisering?

Saken må behandles på nytt, og når saken kommer til behandling, forventer vi en full gjennomgang av prosessen så langt. Så får vi se hvordan saken skal behandles videre, sier Hansen.

Ordfører Ragnhild Vassvik (Ap) har ikke svart på spørsmål fra Kommunal Rapport om hvordan hun opplever Statsforvalterens vedtak i saken.